

תעודה

צור תעודה חתום תורה בלמדי
(ישעיה ח, טז)

תעודה

קובץ מחקרים של בית הספר למדעי היהדות וארכיאולוגיה
ע"ש חיים רוזנברג

ל

מבנה פואטי, תהליכים קוגניטיביים ואינטואיציה ספרותית

מחקרים מוגשים לפרופסור ראובן צור

עורכים

עידית עינת־נוב

אוריה כפיר

חברי הוועדה האקדמית של כתב העת:
פרופ' דוד אסף, פרופ' יורם כהן, פרופ' משה מורגנשטרן, פרופ' ורד נעם,
פרופ' ישי רוזן־צבי, פרופ' דלית רום־שילוני

מזכיר המערכת: ד"ר עומר מיכאליס

עריכת לשון (עברית): דנה רייך
עריכת לשון (אנגלית): אסתר סינגר

אוניברסיטת תל אביב

תש"ף

תעודה

חקרי גניזת קהיר, תש"ם-1980	תעודה א
עיונים במקרא, תשמ"ב-1982	תעודה ב
מחקרים בספרות התלמוד, בלשון חז"ל ובפרשנות המקרא, תשמ"ג-1983	תעודה ג
מחקרים במדעי היהדות, תשמ"ו-1986	תעודה ד
מחקרים בעברית ובערבית, תשמ"ו-1986	תעודה ה
מחקרים בעברית ובערבית, תשמ"ח-1988	תעודה ו
מחקרים במדעי היהדות, תשנ"א-1991	תעודה ז
מחקרים כיצירתו של אברהם אבן עזרא, תשנ"ב-1992	תעודה ח
מחקרים בלשון עברית, תשנ"ה-1995	תעודה ט
מחקרים במדעי היהדות, תשנ"ה-1995	תעודה י
מחקרים במדרשי האגדה, תשנ"ו-1996	תעודה יא
התפוצה היהודית בתקופה ההלניסטית-רומית, תשנ"ז-1996	תעודה יב
אישות ומשפחה בהלכה ובמחשבת ישראל, תשנ"ז-1997	תעודה יג
מפגשים בתרבות הערבית-היהודית של ימי הביניים, תשנ"ח-1998	תעודה יד
חקר הגניזה לאחר מאה שנה, תשנ"ט-1999	תעודה טו
מחקרים במדעי היהדות, תשס"א-2001	תעודה טז-יז
מדברים עברית, תשס"ג-2002	תעודה יח
מחקרים בספרות העברית בימי הביניים ובתקופת הרנסנס, תשס"ג-2002	תעודה יט
היסטוריוסופיה ומדעי היהדות	תעודה כ-כא
חידושי זוהר – מחקרים חדשים בספרות הזוהר, תשס"ז-2007	תעודה כב
קנון וכתבי קודש, תשס"ט-2009	תעודה כג
פנים וכיוונים במדעי היהדות, תשע"ב-2011	תעודה כד
בארץ ובתפוצות בימי בית שני ובתקופת המשנה, ספר זיכרון לאריה כשר, תשע"ב-2012	תעודה כה
מיתוס, ריטואל ומיסטיקה, מחקרים לכבוד פרופ' איתמר גרינולד, תשע"ד-2014	תעודה כו
חוקרים עברית מדוברת, תשע"ו-2016	תעודה כז
אסיף ליסיף, מחקרים בפולקלור ובמדעי היהדות, לכבוד פרופסור עלי יסיף, תשע"ח-2017	תעודה כח
יד משה, מחקרים בתולדות היהודים בארצות האסלאם, מוקדשים לזכרו של משה גיל, תשע"ח-2018	תעודה כט

בעטיפה: אריחים מעוטרים, רצפת ביתו של פרופ' ראובן צור. צילום: עדיית עינת-נוב

עריכת לשון והכנה לדפוס:

ISSN 0334-1364

כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב
סודר במשרד לעיצוב גרפי, אוניברסיטת תל אביב
נדפס בדפוס אליגנר

הכרך הופק בסיוע ובחסות
קרן יעקב חי מייכור
הנאמן יוסף בר נתן

תוכן העניינים

11	רשימת המשתתפים בכרך
13	פתח דבר
19	רשימת הפרסומים של ראובן צור
	המבוא לספרו של ראובן צור
	<i>Poetic Conventions as Cognitive Fossils</i> (2017)
31	מאת עורכי הסדרה הקוגניטיבית של Oxford University Press
	"פואטיקה קוגניטיבית"
	הערך מתוך Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics, 2012
35	ראובן צור ותמר סוברן
	בלבלי אותי: בלבול אקוסטי כאמצעי שיבוש פואטי
39	רועי טרטקובסקי
	גון הקול בקריאת שירה והשפעתו על חוויית המאזינים
57	חן גפני
	הפנים הכפולות של המומחיות: השפעת הניסיון בקריאה של ספרות
	על שיפוט אסתטי
81	אמיר חרש וישעיהו שן
	שונה ודומה בעת ובעונה אחת? רושם הדומות ורושם השונות כפי
	שהם נחווים בקריאה מטפורית
109	מוטי בנארי
	המסע אל האסימטריה: השפעת השפה על החשיבה
133	דוד גיל וישעיהו שן

	"מלא רך, עליז, בהיר ואַרירי": מבט בלשני על לשון החושים בשירת ביאליק
169	תמר סוברן
	"שם לוחט ירח כנשיקת טבחת": על דרכו של נתן אלתרמן בבניית דימויו
187	זיוה שמיר
	הסיפור על רבי יוחנן ותינוקו של ריש לקיש (בבלי, תענית ט ע"א)
207	רונית שושני
	"המחבר במקום להפריד והממשיך במקום להפסיק": לתופעת הדיאריזיס בשירת ספרד
225	אוריה כפיר
	המבט הגרוטסקי: עיון בשער השלישי של תחכמוני ליהודה אלחריזי
243	עידית עינת־נוב
	הדאו המהבהב מבעד למילים: קריאה על פי עקרונות הפואטיקה הקוגניטיבית של הפרק הארבעה־עשר מתוך הדאו דה ג'ינג
257	סיון וגשאל תאני
	השתקפויות גרוטסקיות: לכתוב את הכיבוש דרך עיניו של האחר הפלסטיני
271	עדיה מנדלסון־מעוז
	רָחַב גָּרַם וְכָבֵד צָעַד על תרומת התחביר, הריתמוס והאינטונציה לחווית הקוראים ב"אבי" של ביאליק
	הרצאה לכבוד ראובן צור
299	הַרְי גולומב
	אברח ממך: על ספרו של ראובן צור בריחה מהגטו – פרקי זיכרונות
331	אילנה רוזן
345	תקצירים בעברית
vii	תקצירים באנגלית

רשימת המשתתפים בכרך

(לפי סדר המאמרים)

ד"ר רועי טרטקובסקי, החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים, אוניברסיטת תל אביב

ד"ר חן גפני, החוג למדעי המחשב, אוניברסיטת חיפה

מר אמיר חרש, החוג לספרות, אוניברסיטת תל אביב

פרופ' ישעיהו שן, החוג לספרות ותכנית הלימודים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה,

אוניברסיטת תל אביב

ד"ר מוטי בנארי, חוקר עצמאי

פרופ' דוד גיל, החוג לאבולוציה לשונית ותרבותית, מכון מקס פלאנק למדע

ההיסטוריה האנושית

פרופ' תמר סוברן, החוג ללשון העברית ולבלשנות שמית, אוניברסיטת תל אביב

פרופ' זיוה שמיר, החוג לספרות, אוניברסיטת תל אביב והמרכז הבינתחומי הרצליה

ד"ר רונית שושני, הספרייה למדעי היהדות, אוניברסיטת בר אילן

ד"ר אוריה כפיר, המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

ד"ר עידית עינת-נוב, החוג לספרות, סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך, לטכנולוגיה

ולאמנויות, והחוג ללשון העברית ולבלשנות שמית, אוניברסיטת תל אביב

גב' סיון וגשאל תאני, חוקרת עצמאית

פרופ' עדיה מנדלסון-מעוז, המחלקה לספרות, ללשון ולאמנויות, האוניברסיטה

הפתוחה

פרופ' הרי גולומב, החוגים לאמנות התאטרון ולמוזיקולוגיה והתכנית הרכ תחומית

באמנויות, הפקולטה לאמנויות, אוניברסיטת תל אביב

פרופ' אילנה רוזן, המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

